

hinder for, at selvinkrimineringsforbudet i lovforslagets § 10, stk. 1, viger for de bestemmelser om oplysningspligt, der findes i færdselslovens § 65 samt i tjenestemandsløven og lov om undersøgelseskommissioner. Der peges endvidere på, at det er antaget, at artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ikke kan påberåbes i forbindelse med anvendelsen af bestemmelsen om oplysningspligt i udlændingelovens § 40, stk. 1.

På baggrund af den eksisterende retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol må det – som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 3 – efter Justitsministeriets opfattelse give anledning til betydelig tvivl, om det ville være foreneligt med artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at indføre en regel om, at forbudet mod selvinkriminering ikke skulle gælde, såfremt en oplysningspligt anvendes i forhold til en mistænkt person med henblik på at afværge faresituationer.

Hertil kommer, at en sådan undtagelse til lovforslagets § 10, stk. 1, om retten til ikke at udtale sig ikke ville være foreneligt med andre grundlæggende principper i dansk ret om mistænkte personers ret til ikke at udtale sig.

Heller ikke i retsplejelovens straffeprocessuelle regler findes der således mulighed for at pålægge en mistænkt eller tiltalt person pligt til at udtale sig – og dermed eventuelt inkriminere sig selv – i tilfælde, hvor tilvejebringelse af de pågældende oplysninger kunne tænkes at afværge mulige faresituationer. En person, der f.eks. er sigtet for ulovlig handel med narkotika, vil således ikke kunne forpligtes til over for politiet at oplyse, hvem de pågældende stoffer er solgt til – heller ikke i tilfælde, hvor der er eller kan være tale om alvorlig helbredsfare for modtagerne.

Det er ikke udtryk for en anden opfattelse, når det i lovforslagets bemærkninger er forudsat, at de særlige bestemmelser om oplysningspligt i færdselsloven § 65, i tjenestemandsløvens regler om tjenstligt forhør samt i lov om undersøgelseskommissioner ikke berøres af lovforslagets § 10, stk. 1. Der vil således heller ikke med disse særlige bestemmelser kunne være pligt for en mistænkt person til at afgive selvinkriminerende oplysninger, jf. f.eks. § 12, stk. 1, i lov om undersøgelseskommissioner, hvorefter pligten til at afgive forklaring for kommissionen ikke gælder i det omfang, der må antages at foreligge mu-

lighed for strafansvar for den pågældende i anledning af de forhold, undersøgelsen omfatter.

Særligt om bestemmelsen om oplysningspligt i udlændingelovens § 40, stk. 1, bemærkes følgende:

Efter udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. pkt., skal en udlænding meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til denne lov kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig lovligt her i landet.

Manglende opfyldelse af denne oplysningspligt kan betyde, at en ansøgning ikke imødekommes, og kan endvidere medføre straf i form af bøde eller under skærpende omstændigheder fængsel i indtil 4 måneder, jf. udlændingelovens § 60, stk. 1.

Bestemmelsen i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention antages ikke at omfatte sager om udlændinges adgang til indrejse, ophold m.v., jf. bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse i sagen Maouia mod Frankrig (dom af 5. oktober 2000).

Det betyder, at en udlænding ikke i forhold til udlændingemyndighederne kan påberåbe sig det forbud mod selvinkriminering, som følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6. En udlænding vil derfor efter udlændingelovens § 40, stk. 1, have pligt til at fremkomme med de nødvendige oplysninger til bedømmelse af, om en tilladelse i medfør af udlændingeloven kan gives, eller om en tilladelse skal inddrages eller bortfalde, eller til bedømmelse af, om udlændingen opholder sig lovligt her i landet. Det gælder, selv om oplysningerne vedrører eventuelle strafbare forhold, jf. Integrationsministeriets bemærkninger til L 32 forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Folketingstidende 2001-2002, 2. samling, tillæg A, side 751 ff).

Integrationsministeriet har oplyst, at bestemmelsen i lovforslagets § 10, stk. 1 – der som anført i lovforslagets bemærkninger bl.a. bygger på artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – ikke bør medføre begrænsninger i adgangen til at kræve oplysninger efter udlændingelovens § 40, stk. 1.

På den baggrund forudsætter Justitsministeriet, at udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. pkt. – som